

Financieel perspectiefnota 2021

Inhoudsopgave

Inleiding en leeswijzer	3
Hoofdstuk 1 Actuele financiële situatie	4
1.1 Huidig saldo begroting	4
1.2 Ontwikkeling reserves.....	12
Hoofdstuk 2 Financiële gevolgen voorstellen nieuw beleid.....	15
2.1 Financiële gevolgen voorstellen kadernota 2021	15
2.2 Afweging voorstellen met <i>structurele</i> financiële gevolgen	16
2.3 Afweging voorstellen met <i>incidentele</i> financiële gevolgen.....	17
Hoofdstuk 3 Financieel technische begrotingsuitgangspunten	18
3.1 Besluit begroting en verantwoording (BBV).....	18
3.2 Rekenrente.....	18
3.3 Indexering van lasten en baten	18
Bijlagen.....	20
Bijlage 1: Specificatie financiële gevolgen Corona	20
Bijlage 2: Actueel overzicht van incidentele baten en lasten.....	28
Bijlage 3: Begrotingswijziging voorgestelde bijstelling en budgetneutrale mutaties	29

Inleiding en leeswijzer

Hierbij bieden wij u de financieel perspectiefnota 2021 van de gemeente IJsselstein aan. Deze nota moet in samenhang worden gezien met de kadernota 2020. In de kadernota zijn de beleidsinhoudelijke voorstellen van de fracties uit de gemeenteraad en van het college opgenomen. Op basis van beide stukken kan de afweging plaatsvinden voorstellen voor nieuw beleid al dan niet over te nemen ten behoeve van de uitwerking van de programmabegroting 2021. Doel van dit document is een zo compleet mogelijk beeld van de financiële stand van zaken en van de gevolgen van de voorstellen uit de kadernota weer te geven. In deze nota worden ook enkele financiële uitgangspunten voor de uitwerking van de programmabegroting 2021 opgenomen en toegelicht.

In het eerste hoofdstuk wordt het huidige actuele financiële beeld van de gemeente weergegeven. Het financiële beeld bestaat uit het saldo van en ruimte in de begroting, maar ook in ruimte in de algemene reserve. Het vertrekpunt hier is de huidige vastgestelde begroting. Daarnaast worden op basis actuele inzichten bijstellingen in de begroting voorgesteld, zodat vervolgens een aangepast financieel beeld ontstaat ten behoeve van het afwegen van de voorstellen uit de kadernota 2020. Deze zijn in het tweede hoofdstuk opgenomen. Tot slot gaat het derde hoofdstuk in op de (vooral technische) financiële uitgangspunten die worden gehanteerd bij het uitwerken van de programmabegroting 2021.

Vooraf over het algemene financiële beeld

Via de decembercirculaire 2019 heeft u het laatste financiële beeld vastgesteld. Daarna bent u geïnformeerd over de uitkomst van de doorrekening van de decembercirculaire 2019 van het gemeentefonds en over de voornaamste effecten die in de jaarrekening 2019 zichtbaar worden. Deze nota geeft een nieuw financieel beeld voor zowel het huidige lopende begrotingsjaar 2020 als de daarop volgende jaarschijven. Daarbij plaatsen wij de kanttekening dat de gevolgen van de Corona-crisis in dit stadium nog niet zijn te overzien en daarmee vormen deze dus een onzekerheid met betrekking tot de financiële positie van de gemeente. Zo ook kan de uitkomst van de meicirculaire 2020 van het gemeentefonds bepalend zijn voor het vervolg van het proces. Deze circulaire is ten tijde van het opstellen van deze nota nog niet gepubliceerd. Wij informeren u daarover wanneer deze beschikbaar en doorgerekend is.

Hoofdstuk 1 Actuele financiële situatie

1.1 Huidig saldo begroting

Hierna volgt een overzicht van de ontwikkeling van het begrotingsaldo vanaf de programmabegroting 2020 (november 2019) tot en met heden (mei 2020):

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Saldo programmabegroting 2020 (november 2019)	-1.767	-2.712	-2.457	-2.546	-2.073
Dekkingsplan begroting 2020 (november 2019)	760	1.961	2.611	2.661	2.661
Decembernote 2019 (december 2019)	-425	150	154	9	48
Actueel saldo begroting	-1.431	-601	308	123	636

Toelichting

Het saldo van de jaarschijf 2024 van de meerjarenraming is nog niet eerder gepresenteerd. Het verschil in saldo ten opzichte van 2023 wordt vooral veroorzaakt door een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds in dat jaar als gevolg van accresontwikkeling. Deze ontwikkeling is echter onzeker.

Hierna volgt een beeld van de bijstellingen die via deze nota worden voorgesteld voor zowel het huidige lopende begrotingsjaar als de meerjarenraming, een beeld van overige financiële ontwikkelingen

Voorgestelde financiële bijstellingen

De financiële gevolgen van de doorrekening van de decembercirculaire 2020 van het gemeentefonds zijn reeds via een raadsinformatiebrief gecommuniceerd, maar deze waren nog niet verwerkt in de begroting. Onderstaand volgt een overzicht van deze bijstelling alsmede van andere financiële bijstellingen die de afgelopen periode in kaart zijn gebracht. De bijstellingen worden vervolgens ook nader toegelicht.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
<i>Mutaties structurele posten:</i>					
Decembercirculaire 2019 gemeentefonds	31	31	31	31	31
Subsidie Fulcotheater	-50	-50			
Uitkering dividenden	-100	-100	-100	-100	-100
Kosten van geldleningen	100	100	100	100	100
Exploitatie WOC	-70	-70	-70	-70	-70

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Beheer openbare verlichting	-140	-140	-140	-140	-140
Beheer verkeersregelininstallaties	50	45	40	35	30
Benodigde middelen Wet verplichte GGZ	-36	-36	-36	-36	-36
<i>Mutaties incidentele posten:</i>					
Ontvlechting ICT	-190				
Begeleiding transformatie theater	-110				
Dekking incidentele posten uit reserve flankerend beleid	300				
Saldo mutaties	-215	-220	-175	-180	-185

Toelichting

Decembercirculaire 2019 gemeentefonds

Over de financiële gevolgen van de decembercirculaire 2019 bent u via een raadsinformatiebrief op de hoogte gebracht. Onderstaand een specificatie van de voorgestelde mutaties naar aanleiding van de circulaire conform de raadsinformatiebrief hierover:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
<i>Mutaties algemene uitkering:</i>					
Middelen brede impuls combinatiefuncties	4	4	4	4	4
Klimaatmiddelen	200	37			
Hoeveelheidsverschillen	-138	-69	-9	9	
Overige mutaties	31	31	31	31	31
<i>Voorgestelde mutaties n.a.v. de circulaire:</i>					
Inzet middelen combinatiefuncties	-4	-4	-4	-4	-4
Inzet ontvangen klimaatmiddelen	-200	-37			
Mutatie budget loon- en prijsontwikkeling	138	69	9	-9	
Saldo mutaties	31	31	31	31	31

Subsidie Fulcotheater

In de raadsvergadering waarin de programmabegroting 2020 en het bijbehorende dekkingsplan is vastgesteld is ook een motie aangenomen waarin het college onder andere verzocht is met Fulcotheater afspraken te maken over de realisatie van een tussenjaar op basis van het subsidiebedrag waarin nog niet de neerwaartse bijstelling conform het dekkingsplan is verwerkt. Het tussenjaar heeft betrekking op de periode juli 2020 tot en met juni 2021. Daarom wordt voorgesteld de begroting 2020 en 2021 hier op aan te passen.

Uitkering dividenden en kosten van geldleningen

Voorgesteld wordt de raming van de te ontvangen naar beneden bij te stellen met € 100.000. De werkelijke dividenduitkeringen zijn lager dan begroot. Deze zijn structureel lager. Wij verwachten dit binnen het taakveld treasury op te kunnen vangen. Binnen dit taakveld zijn rentekosten van geldleningen geraamd. Hierbij was ook al rekening gehouden met een financieringstekort. Vanwege de lage rentestand verwachten wij tegen gunstigere tarieven te kunnen lenen dan waarmee in de begroting gerekend was.

Exploitatie WOC

Al enige tijd is zichtbaar dat de exploitatie van het WOC niet meer in de pas loopt met de begroting. Dit komt deels doordat huurbaten te hoog zijn geraamd en daarnaast zijn de exploitatielasten hoger dan begroot. Dit laatste komt vooral door de schoonmaak- en energiekosten van het pand. Voorgesteld wordt de begrote baten met € 50.000 neerwaarts bij te stellen en het budget voor beheer met € 20.000 te verhogen.

Beheer openbare verlichting en verkeersregelinstallaties

Eind 2018 is de openbare verlichting van CityTec overgenomen en is een traject gestart van verduurzaming van de openbare verlichting. De financiële gevolgen daarvan zijn op basis van een besluit door uw raad eind 2018 in de begroting verwerkt. Hierbij zijn enkele aannames gedaan met betrekking tot de gevolgen voor het beheer en onderhoud. Bij de jaarrekening 2019 werden we geconfronteerd met afrekeningen die niet pasten in het financiële kader. Dit wordt voor een deel verklaard doordat het te onderhouden areaal groter is dan aangenomen was. Hierdoor is duidelijk geworden dat ook een hoger budget voor beheer en onderhoud noodzakelijk is. Daarnaast is onvoldoende rekening gehouden met nieuwe of andere kostenposten voor beheer en onderhoud. Ook zijnde energiekosten ondanks de verduurzaming hoger dan eerder is ingeschat. Daarom wordt voorgesteld het budget voor beheer en onderhoud met € 100.000 te verhogen. Voor een deel kan dit binnen het programma worden opgevangen doordat is gebleken dat budget voor dagelijks onderhoud van verkeersregelinstallaties ruim is en met € 30.000 naar beneden bijgesteld kan worden.

Wet Verplichte GGZ

Via de algemene uitkering uit het gemeentefonds ontvangt de gemeente structureel extra middelen vanwege de taken op het gebied van de Wet Verplichte GGZ. Het gaat om een bedrag van ca. € 36.000 per jaar. Nagelaten is om dit bedrag ook naar aanleiding van de circulaire aan de begroting van de gemeente toe te voegen. Voorgesteld wordt dit alsnog te doen ten laste van het saldo van de begroting.

Ontvlechting ICT

De ontvlechting van de ICT van IJsselstein en Montfoort is nog niet volledig gerealiseerd in 2019. Deze werkzaamheden worden in 2020 afgerond en daarna wordt het beheer ondergebracht bij gemeente Gouda. Voor 2020 is een nog een bedrag benodigd van € 260.000 voor beide gemeenten tezamen en het aandeel van IJsselstein hierin bedraagt € 186.000. Voorgesteld wordt om deze lasten te dekken uit de reserve flankerend beleid.

Begeleiding transformatie theater

In 2020 wordt de beoogde transformatie van het theater vormgegeven. Voor de begeleiding daarvan is externe ondersteuning ingezet. Dekking hiervoor werd gevonden in het overschot op het budget voor personeelskosten in 2019. Vanwege dit overschot heeft in de jaarrekening 2019 de onttrekking aan de reserve flankerend beleid voor extra inzet personeel en ontwikkeling van de organisatie niet plaatsgevonden. De middelen hiervoor zijn dus nog in de reserve flankerend beschikbaar. Voorgesteld wordt om de kosten van de begeleiding, geraamd op € 110.000, te dekken uit deze reserve.

Nog niet in de begroting verwerkte ontwikkelingen

Naast de hiervoor uitgewerkte voorgestelde bijstellingen van de begroting van de gemeente zijn er nog een aantal ontwikkelingen die hierin nog niet zijn meegenomen. Onderstaand een overzicht daarvan en een toelichting daarop:

- Gevolgen Corona
- Mutaties in kapitaallasten als gevolg van het afsluiten en aanpassen van kredieten en looptijden daarvan conform de jaarrekening 2019
- Meicirculaire 2020 gemeentefonds
- Uitwerking mobiliteitsvisie
- Energietransitie
- Onderwijshuisvesting Baanbreker

Gevolgen Corona

Afgelopen periode is een inschatting gemaakt van de financiële gevolgen van de maatregelen die getroffen zijn om de Coronacrisis te bestrijden. Het rijk heeft aangegeven gemeenten te compenseren. Nog niet helemaal duidelijk is hoe gemeenten gecompenseerd worden en in welke mate. Wij verwachten via de meicirculaire meer inzicht hierin te krijgen. Zo ook blijft nog onzeker wat de exacte gevolgen voor de gemeente voor komende periode zijn. Daarom geven wij u een indicatie in de vorm van een bandbreedte. Een gedetailleerde inventarisatie van de gevolgen is in de bijlage van deze nota opgenomen.

Onderstaand een beeld van de voornaamste financiële effecten als gevolg van Corona:

Onderwerp	Toelichting	Financieel effect
Parkeereexploitatie	In het eerste kwartaal is er € 50.000 minder ontvangen aan parkeerbatens. De verwachting is dat er vanaf april tussen de € 50.000 en € 70.000 (per maand) minder opgehaald zal worden, zolang de huidige maatregelen van kracht blijven. Een versoepeling van de maatregelen zou tot een minder grote afname kunnen leiden. Zolang er geen evenementen en activiteiten zijn, men voornamelijk thuis werkt en minder/korter boodschappen doet, zal de vraag naar parkeren laag blijven.	€ 250.000 tot € 600.000
Bouwleges	Zichtbaar is dat er voor (ver)bouwprojecten minder vergunningaanvragen binnen komen. Als gevolg hiervan worden minder leges voor omgevingsvergunningen ontvangen. Dit kan nauwelijks worden gecompenseerd door lagere lasten van de ODrU.	€ 200.000 tot € 400.000
GGD	De GGD'en maken extra kosten. Ze zetten daar zoveel mogelijk medewerkers met andere taken voor in, maar er wordt ook veel extern ingehuurd. Het aantal testen is opgeschaald, maar ook de aankoop van overige extra materiaalkosten zoals beschermingsmiddelen etc. De verwachting is dat de kosten 25% tot 30% hoger zullen uitvallen. Er worden op dit moment gesprekken gevoerd tussen het Rijk en de GGD om te kijken of er een compensatie geregeld kan worden voor deze meerkosten.	€ 100.000 tot € 400.000
Overige	Zie bijlage 1 voor een gedetailleerd overzicht	€ 250.000 tot € 500.000
Totaal		€ 800.000 tot € 1.900.000

Mutatie kapitaallasten van investeringen

Als gevolg van het afsluiten van kredieten en aanpassen van looptijden van kredieten, zoals voorgesteld is in de jaarstukken 2019, veranderen de kapitaallasten in de huidige begroting en meerjarenraming. Doorgaans worden er enkele kredieten verlengd. Het gevolg hiervan is dat geraamde kapitaallasten in het huidige lopende boekjaar doorschuiven naar volgende jaren. Voor 2020 wordt een voordelige bijstelling verwacht en voor de jaren erna is het financieel effect veelal beperkt. Bij het opstellen van deze nota heeft deze doorrekening nog niet plaatsgevonden.

Meicirculaire 2020 gemeentefonds

Op dit moment is de meicirculaire 2020 van het gemeentefonds nog niet gepubliceerd. De financiële gevolgen zijn gezien de financiële positie van de gemeente van groot belang voor het proces van kadernota en begroting 2021. Zodra de financiële gevolgen van de circulaire door ons doorgerekend zijn, informeren wij u over gevolgen voor de gemeente.

Uitwerking mobiliteitsvisie

In februari bent u geïnformeerd over ontwikkelingen met betrekking tot het opstellen van een mobiliteitsplan. Het eerste onderdeel, het opstellen van uitgangspunten en ambities is gerealiseerd. Dit wordt vervolgens uitgewerkt in een visie en een uitvoeringsagenda. In de begroting is anders dan middelen voor regulier groot onderhoud en een budget voor de verdere uitvoering van een fietsvisie geen rekening gehouden met middelen voor de realisatie van een visie. De mobiliteitsvisie moet mede in samenhang worden gezien met de woningbouwopgave. Daar is de uitwerking hiervan een belangrijke voorwaarde voor.

Energietransitie

Landelijk en lokaal zijn ambities geformuleerd om te transformeren naar een CO2-neutrale en aardgasvrije samenleving. Globaal genomen komen deze neer op: 50% minder CO2-uitstoot in 2030, de gemeentelijke organisatie CO2-neutraal in 2030 en IJsselstein klimaatneutraal in 2050. Dit vraagt om een stevige inspanning op gemeentelijk niveau. De gemeenten hebben ook de regiefunctie gekregen voor zowel de transformatie naar aardgasvrij, met als start de transitievisie warmte (gereed eind 2021) als (gedeeltelijk) de opwek van duurzame Energie, waarvoor een afwegingskader voor zon en wind (voorzien begin 2021) nodig is. De nadere uitwerking van de transitievisie warmte zal plaats vinden in wijkuitvoeringsplannen, die vanaf 2021 opgesteld moeten worden om de doelstellingen van 2030 te kunnen realiseren. Onlosmakelijk daarmee verbonden is de inzet op energiebesparing, in ieder geval het komende decennium. Deze is nodig om zowel de transitie naar aardgasvrij te kunnen maken, als om de hoeveelheid te produceren duurzame energie te beperken. Investeren in participatie en communicatie is naar verwachting nodig om het gewenste draagvlak voor deze energietransitie te realiseren. Tenslotte is budget nodig om als gemeentelijke organisatie de voorbeeldrol te kunnen invullen.

Het rijk heeft eind 2019 budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van de transitievisie warmte en de realisatie van energieloketten. Hoewel vanaf 2022 meer rijksmiddelen in het vooruitzicht zijn gesteld, voor o.a. de wijkuitvoeringsplannen, wordt hierover pas duidelijkheid verwacht in de loop van 2021. Op de gemeentelijke begroting zijn buiten deze rijksmiddelen, geen gelden gereserveerd voor de uitvoering van de energietransitie, noch zijn gelden beschikbaar binnen het budget voor duurzaamheid; zie daarvoor ook de paragraaf over duurzaamheid. Meerjarig wordt voorzien dat vanaf 2021 een (gemeentelijk) bijdrage nodig is van ongeveer 290.000 euro, ten opzichte van de huidige beschikbare middelen, om de energietransitie zodanig vorm te geven dat genoemde doelstellingen haalbaar zijn. (In dit bedrag zijn geen investeringen in allerlei maatregelen meegenomen, zoals isolatie van woningen en bedrijven en/of het energieneutraal maken van gemeentelijke gebouwen.) In de raad van oktober wordt het "plan van aanpak voor de energietransitie" ter besluitvorming voorgelegd. Het is dan nog onduidelijk hoeveel hiervan door rijksbijdragen zal worden gedekt. Tegelijkertijd zal gekeken worden of op andere wijze buiten de begroting financiering en/of ondersteuning gevonden kan worden.

Onderwijshuisvesting Baanbreker

Op dit moment is nog niet zeker of nog rekening gehouden moet worden met een vervangingsinvestering in huisvesting van de Baanbreker. De Baanbreker heeft een aanvraag ingediend. In de meerjarenraming is nog rekening gehouden met een investering die in 2022 afgerond wordt en dus vanaf 2023 tot kapitaallasten daarvan leidt.

Overige financiële ontwikkelingen en risico's

Hierna volgt nog nadere informatie over andere relevante ontwikkelingen in de begroting van de gemeente.

Wmo

Met betrekking tot Wmo was in de eerste maanden van dit jaar zichtbaar dat het aantal cliënten op het gebied van Wmo toeneemt. Deze toename is zeer waarschijnlijk het gevolg van het lagere abonnementstarief. Daarnaast lijkt zichtbaar dat toepassing van het nieuwe normenkader voor het indiceren van huishoudelijke zorg tot een toename van de kosten leidt. In de begroting van de gemeente is geen rekening gehouden met een autonome toename van zorg op gebied van Wmo. Vanwege Corona is het in dit stadium nauwelijks in te schatten hoe de zorg en de kosten op dit gebied dit jaar ontwikkelt. Hier komen wij in het tweede helft van dit jaar op terug.

Jeugdzorg

Bij het opstellen van de jaarrekening 2019 zagen we bij jeugdhulp een geringe daling van het aantal cliënten. In de jaarrekening is de bijgestelde begroting hiervoor ook niet overschreden. Dit heeft er mede toe geleid dat de geraamde onttrekking aan de reserve decentralisaties niet volledig nodig was in de rekening 2019. Echter is op dit moment nog niet voldoende zicht op de (financiële) gevolgen van Corona. Voorstel is dan ook het niet benutte deel van de onttrekking uit de reserve beschikbaar te houden.

Daarnaast is er landelijk een onderzoek gestart naar de structurele middelen jeugd. In de voorjaarsnota 2019 zijn door het Rijk voor drie jaar extra financiële middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld. Daarbij is aangekondigd dat een onderzoek gestart zou worden naar de vraag of het groeiend jeugdzorggebruik een structureel karakter heeft, en daarmee of er structureel extra middelen nodig zouden zijn. Naar verwachting is dit onderzoek in november 2020 afgerond. De uitkomsten kunnen bepalend zijn voor de ontwikkeling van de middelen die de gemeenten voor jeugdhulp ontvangen.

Participatie

Op het terrein van participatie zijn in de jaarrekening 2019 enkele financiële voordelen zichtbaar. Deze voordelen zijn deels incidenteel van aard, omdat deze samenhangen met de transformatie van de Wsw en de liquidatie van Pauw bedrijven. Op basis van het bij de begroting 2020 vastgestelde dekkingsplan is het verschil tussen geraamde lasten en baten op het gebied van bijstandsuitkeringen aangepast. Op dit moment is mede vanwege de gevolgen van Corona niet duidelijk hoe dit zich verder ontwikkelt.

Herziening gemeentefonds

Via de kaderbrief informeerden wij u over de herziening van het gemeentefonds. Het doel van de herziening is om te komen tot een volledige en integrale herijking van het gemeentefonds. Met deze herziening wordt onder meer beoogd om de vastgestelde knelpunten in de verdeling van de middelen voor het sociaal domein op te lossen. Herziening leidt tot herverdeling van de uitkering tussen gemeenten. De ingangsdatum van de herverdeling is door de minister

verschoven naar 1 januari 2022, omdat vervolgonderzoek nodig was. Op basis van de bijgesteld planning worden gemeenten via de decembercirculaire 2020 geïnformeerd over de uitkomsten.

Stelpost risico's

In de begroting van de gemeente is een structureel budget opgenomen in verband met enkele risico's waarvan het zeer waarschijnlijk is dat hiervoor financiële middelen benodigd zijn. Deze risico's hangen samen met beheer en onderhoud van de openbare ruimte, de invoering van de omgevingswet en de gemeentelijke bedrijfsvoering. Na een eerste jaar ervaring met een zelfstandige ambtelijke organisatie is ons beeld dat het risico op het aanspreken van dit budget hiervoor gering is. Dit is mede aanleiding geweest u voor te stellen deze post in te zetten ter dekking van de kosten van onderzoek en realisatie van woningbouw.

Ter informatie een overzicht van de ontwikkeling van de stelpost risico's vanaf de vorming bij de begroting 2019 tot nu:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Raming stelpost risico's bij programmabegroting 2019	500	750	750	750	750
Mutatie a.g.v. zelfstandige gemeentelijke bedrijfsvoering		-78	-46	58	58
Verlaging zoals vastgesteld in dekkingsplan bij begroting 2020		-200	-300	-300	-300
Mutatie a.g.v. voorstel woningbouw	-200	-275	-275	-275	-275
Actueel saldo stelpost risico's in de begroting	300	197	129	233	233

Financiële gevolgen bijstellingen

Voorgesteld wordt in te stemmen met de hiervoor toegelichte financiële bijstellingen. De mutaties zijn verwerkt in de begrotingswijziging die in de bijlage van deze nota zijn verwerkt. In een afzonderlijke bijlage zijn ook enkele budgetneutrale mutaties toegelicht. Ook deze zijn verwerkt in de begrotingswijziging.

Een overzicht van de ontwikkeling van het actuele begrotingssaldo na de hiervoor toegelichte bijstellingen:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Huidig saldo begroting	-1.431	-601	308	123	636
Saldo nog te verwerken mutaties	-215	-220	-175	-180	-185
Actueel saldo begroting na voorgestelde mutaties	-1.646	-821	133	-57	451
Waarvan incidentele posten	-417	-250			
Actueel saldo structurele posten	-1.229	-571	133	-57	451

Conclusie

Op basis van bovenstaande informatie concluderen wij dat uit financieel oogpunt, zonder aanvullende dekking geen ruimte in het structurele begrotingssaldo is voor voorstellen voor nieuw beleid.

Structureel en reëel financieel evenwicht

De provincie ziet er als toezichthouder op toe dat de gemeente een begroting vaststelt die structureel en reëel in evenwicht is. Hoewel het onderscheid tussen incidentele en structurele posten niet altijd zuiver te maken is, wordt er wel steeds nadrukkelijker aandacht voor gevraagd. Dit uit zich ook in één van de nieuwe verplichte kengetallen (structurele exploitatieruimte), die het gevolg zijn van de doorontwikkeling van het besluit begroting en verantwoording gemeenten (BBV). Daarnaast geeft de provincie ook aan dat geen sprake mag zijn van een opschuivend sluitend meerjarenperspectief waarin alleen steeds in het laatste jaar van de meerjarenraming structureel financieel evenwicht wordt bereikt.

1.2 Ontwikkeling reserves

Vrije financiële ruimte in de algemene reserve bestaat uit het actuele saldo van de reserve minus het bedrag dat ter dekking van risico's aangehouden wordt. Deze berekening wordt iedere begroting en jaarrekening geactualiseerd. Bij het opstellen van deze nota is ook in kaart gebracht welke bestemmingsreserves de gemeente heeft en voor welke bedragen deze nog niet ingezet zijn of worden. Later dit jaar wordt via een apart voorstel bepaald of het saldo van enkele bestemmingsreserves overgeheveld kan worden naar de algemene reserve. Onderstaand een overzicht van deze bestemmingsreserves:

Reserve (bedragen x € 1.000)	Saldo per eind 2019	Mutatie n.a.v. de rekening 2019	Saldo per begin 2020	Waarvan bestemd o.b.v. begroting	Waarvan niet bestemd o.b.v. begr.	Voorstel vrijval t.g.v. AR
Opschorting prestaties	112	314	426	426		
IJsselveld Oost	315		315		315	P.M.
Decentralisaties	1.512		1.512	340	1.172	P.M.
Dekking kapitaallasten	13.475	-1.063	12.412	12.412		P.M.
Flankerend beleid	1.960		1.960	1.550	410	P.M.
Ontwikkeling kasteelterrein						
A. Spainkstraat 36	593	-288	305	25	280	P.M.
Onderhoud openbare ruimte	575		575		575	P.M.
Reserve groot onderhoud gebouwen	2.088		2.088	2.088		
Groot onderhoud wegen	70		70	70		
Groot onderhoud civieltechnische kunstwerken	753		753	753		
Egalisatiereserve btw-compensatiefonds	118		118	118		
Egalisatiereserve IHP	2.459		2.459	39	2.420	P.M.
Groot onderhoud verkeersregelinstanties	463		463	463		
Baggeren	149		149	149		
Reserve ISV (Clinckhoeff)		500	500	500		
Egalisatie afvalstoffenheffing	320		320	320		
Egalisatie rioolheffing	1.268	447	1.725		1.398	P.M.
Totaal bestemmingsreserves	26.230	-90	26.140	19.253	6.887	P.M.

Conclusie

Van het saldo van bestemmingsreserves is een deel op basis van de begroting of op basis van onderliggende plannen nog niet bestemd. Mogelijk kan een deel hiervan vrijvallen na het opstellen van een nota reserves en voorzieningen die voor het twee half jaar gepland is.

Algemene reserve en ontwikkeling weerstandsvermogen

Onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de algemene reserve, de reserve decentralisaties en de ontwikkeling van het weerstandsvermogen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Saldo algemene reserve per begin van het jaar	13.083	11.067	5.294	3.648	2.827
<i>Mutaties via de reguliere exploitatie:</i>					
Af: Beleidsplan duurzaamheid (Kadernota 2017 en DN 2019)	-23	-23			
Af: Duurzaamheidsfonds (RVS 28-6-2018)	-20				
Af: Omgevingswet (RVS 13-12-2018 en DN 2019)	-52	-296			
Af: Doorlopende verplichtingen UW	-469				
Af: Toneeltoren (FPN 2020)	-98				
Af: Visie openbare ruimte		-30			
Af: Parkeerdruk		-71			
Af: Fietsvisie		-20			
<i>Mutaties via het vermogen (resultaatbestemming):</i>					
Afwikkeling resultaat jaarrekening voorgaand jaar	-1.355	-5.333	-1.646	-821	133
Saldo vrijval bestemmingsreserves (o.b.v. separaat voorstel)		P.M.			
Saldo algemene reserve per eind van het jaar	11.067	5.294	3.648	2.827	2.960
Saldo reserve decentralisaties per begin van het jaar	1.785	1.512	1.342	1.172	1.172
<i>Mutaties via de reguliere exploitatie:</i>					
Bij: dotatie liquidatie-uitkering PAUW	159				
Af: onttrekking t.b.v. verwachte overschrijding 2019	-266				
Af: additionele formatie sociaal domein		-170	-170		
<i>Mutaties via het vermogen (resultaatbestemming):</i>					
Mutatie a.g.v. saldo sociaal domein over het voorgaande jaar	-126				
Saldo reserve decentralisaties per eind van het jaar	1.512	1.342	1.172	1.172	1.172
Totaal weerstandsvermogen per eind van het jaar	12.579	6.636	4.820	3.999	4.132
Berekende risico's conform jaarrekening 2019	6.418	6.418	6.418	6.418	6.418
Factor weerstandsvermogen	1,96	1,03	0,75	0,62	0,64

Toelichting

Door het nadelige resultaat over 2019 neemt het weerstandsvermogen af in 2020. Daarbij moet worden aangetekend dat een groot deel van het nadelige resultaat over 2019 het gevolg van afwaardering van boekwaarde De Kroon en hiermee is een aanzienlijke stille reserve is gecreëerd. Wanneer deze ontwikkeling plaatsvindt verbetert ook het weerstandsvermogen weer. Maar ook hiermee blijft de factor onder de 1,5. Op basis van de huidige situatie en

inzichten zal alleen een forse vrijval van bestemmingsreserves kunnen bijdragen aan verbetering van het weerstandsvermogen richting de gewenste factor van 1,5.

Conclusie

Op basis van bovenstaande informatie concluderen wij dat uit financieel oogpunt in de algemene reserve geen financiële ruimte beschikbaar is voor voorstellen voor nieuw beleid.

Inzet van incidentele middelen

Inzet van reserves wordt in beginsel altijd als incidenteel aangemerkt. Vanuit financieel oogpunt verdient het de voorkeur hiermee dan ook zuiver incidentele lasten (zoals bijvoorbeeld projectkosten of kosten van een eenmalig onderzoek) te dekken. Uitzondering hierop zijn onttrekkingen ter dekking van kapitaallasten. Kapitaallasten van investeringen zijn structurele lasten. De onttrekkingen aan de reserve worden ook als structureel aangemerkt als hiermee kapitaallasten over de gehele levensduur van de investeringen worden gedekt. Belangrijke kanttekening hierbij is dat deze wijze van dekken van kapitaallasten van investeringen aan het einde van de economische levensduur niet "automatisch" middelen beschikbaar zijn voor vervanging zonder dat dat gevolgen heeft voor het saldo van de begroting of voor de reserves.

In het volgende hoofdstuk zijn de financiële gevolgen weergegeven van de voorstellen uit de kadernota 2021. Bij deze voorstellen is aangegeven of deze structurele financiële gevolgen hebben of dat deze, mede gelet op de beperkte ruimte in het begrotingssaldo, uit incidentele financiële ruimte kunnen worden gedekt (zie de kolom "I/S" in de tabel in paragraaf 2.1). Indien deze uit incidentele financiële ruimte kunnen worden gedekt is (in de laatste kolom in de tabel in paragraaf 2.1) aangegeven wat het totaal aan incidentele kosten over de gehele looptijd is.

Hoofdstuk 2 Financiële gevolgen voorstellen nieuw beleid

2.1 Financiële gevolgen voorstellen kadernota 2021

Hierna volgt een overzicht van de financiële gevolgen van de voorstellen zoals in de kadernota 2021 zijn opgenomen. Op basis van de beschouwing van deze voorstellen en de huidige financiële positie van de gemeente zijn deze voorstellen van een kleurcodering voorzien. Groen betekent dat voorgesteld wordt dit voorstel aan te nemen en uit te werken in de begroting. Rood betekent dat voorgesteld wordt deze niet aan te nemen.

Onderstaand overzicht geeft eerst een compleet beeld van de financiële gevolgen van alle voorstellen weer. Ten behoeve van de financiële afweging zijn in paragraaf 2.2 vervolgens de voorstellen met *structurele* financiële gevolgen overgenomen en afgezet tegen het actuele saldo van de *structurele* posten van begroting. In paragraaf 2.3 zijn de voorstellen overgenomen die uit *incidentele* middelen bekostigd kunnen worden en afzet tegen de *incidentele* financiële ruimte.

Totaaloverzicht financiële gevolgen voorstellen kadernota 2020:

Voorstel	Kleur-codering	I / S	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Tot. inc. kosten
1-College: Afschaffen hondenbelasting	Groen	S	0	0	0	0	n.v.t.
3-CU/CDA/GL: Continueren hondenbelasting	Rood	S	98	98	98	98	n.v.t.
5-GL: Gemeentelijke website verrijken met sociale knoppen	Groen	I	0				0
6-SDIJ: Digitaliseren van (uitgaande) post	Rood	S	0	0	0	0	n.v.t.
7-PvdA: Invoeren toeristenbelasting	Rood	S/I	-10	0	0	0	-10
8-PvdA: Invoeren precariobelasting	Rood	S	10	10	10	10	n.v.t.
9-CU: Onderzoeken effect live uitkijken camerabeelden	Rood	I	-10				-10
10-GL: Meer voetpaden (onderzoek)	Groen	S	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	n.v.t.
12-GL: Preventie eikenprocessierupsplaag door biodiversiteit	Groen	S	0	0	0	0	n.v.t.
13-GL: Gratis ov binnen Nieuwegein/IJsselstein U-pashouders	Rood	S	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.	n.v.t.
14-CU: Speeltoestellen op alternatieve manier herstellen/vervangen	Groen	S	0	0	0	0	n.v.t.
15-PvdA: Impuls betaalbare woningen	Groen	I	P.M.				n.v.t.
16-CDA: Woningen Randdijk en Utrechtseweg/Finlandpad	Rood	I	P.M.	P.M.	P.M.		P.M.
17-PvdA: Agrarische bebouwing verhuren makkelijker maken	Rood	I	P.M.				P.M.
18-PvdA: Strategisch plan huisvesting onderwijs	Groen	I	P.M.				P.M.
19-SDIJ: Actieprogramma Inclusiviteit	Rood	S	-30	-20	-20	-20	n.v.t.

2.2 Afweging voorstellen met *structurele* financiële gevolgen

In onderstaand overzicht zijn de voorstellen uit de paragraaf hiervoor opgenomen met *structurele* financiële gevolgen. Dekking voor deze voorstellen kan alleen gevonden worden in het saldo van de structurele posten in de begroting na bijstelling.

Voorstel	Kleur-codering	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
1-College: Afschaffen hondenbelasting	Groen	0	0	0	0
3-CU/CDA/GL: Continueren hondenbelasting	Rood	98	98	98	98
6-SDIJ: Digitaliseren van (uitgaande) post	Rood	0	0	0	0
7-PvdA: Invoeren toeristenbelasting	Rood	0	0	0	0
8-PvdA: Invoeren precariobelasting	Rood	10	10	10	10
10-GL: Meer voetpaden (onderzoek)	Groen	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
12-GL: Preventie eikenprocessierupsplaag door biodiversiteit	Groen	0	0	0	0
13-GL: Gratis ov binnen Nieuwegein/IJsselstein U-pashouders	Rood	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
14-CU: Speeltoestellen op alternatieve manier herstellen/vervangen	Groen	0	0	0	0
19-SDIJ: Actieprogramma Inclusiviteit	Rood	-30	-20	-20	-20
Totaal "groene" voorstellen		0	0	0	0
Saldo begroting structurele posten		-571	133	-57	451
Saldo begroting structurele posten incl. groene voorstellen		-571	133	-57	451

Conclusie en voorstel

De groene voorstellen hebben geen financiële gevolgen voor de begroting van de gemeente. Voorgesteld wordt deze voorstellen uit de kadernota over te nemen en op te nemen in de programmabegroting 2021.

2.3 Afweging voorstellen met *incidentele* financiële gevolgen

In onderstaand overzicht zijn de voorstellen uit paragraaf 2.1 opgenomen die uit *incidentele* financiële ruimte kunnen worden gedekt en afgezet tegen de incidentele ruimte.

Voorstel	Kleur-codering	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Tot. inc. kosten
5-GL: Gemeentelijke website verrijken met sociale knoppen	Groen	0				0
7-PvdA: Invoeren toeristenbelasting	Rood	-10				-10
9-CU: Onderzoeken effect live uitkijken camerabeelden	Rood	-10				-10
15-PvdA: Impuls betaalbare woningen	Groen	P.M.				P.M.
16-CDA: Realiseren woningen Randdijk en Utrechtseweg/Finlandpad	Rood	P.M.	P.M.	P.M.		P.M.
17-PvdA: Agrarische bebouwing verhuren makkelijker maken	Rood	P.M.				P.M.
18-PvdA: Strategisch plan huisvesting onderwijs	Groen	P.M.				P.M.
Totaal "groene" voorstellen		0				0

Conclusie en voorstel

De groene voorstellen hebben geen financiële gevolgen voor het vermogen van de gemeente. Voorgesteld wordt deze voorstellen uit de kadernota 2020 over te nemen en uit te werken in de programmabegroting 2021 en deze lasten te dekken uit de reserve onderhoud openbare ruimte.

Hoofdstuk 3 Financieel technische begrotingsuitgangspunten

3.1 Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Geen bijzonderheden of nieuwe ontwikkelingen op dit gebied die van belang zijn voor de uitwerking van de programmabegroting 2021. Aandachtspunten vanuit de provincie voor dit begrotingsjaar is inzicht in de structurele begrotingspositie en in dat kader de toepassing van de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV. Daarnaast moet het college vanaf 2021 een rechtmatigheidsverantwoording afleggen over de jaarrekening.

3.2 Rekenrente

Bij het uitwerken van de programmabegroting wordt op basis van de uitgangspunten die vastgelegd zijn in de financiële verordening 2019 van de gemeente opnieuw de rekenrente berekend. De huidige rekenrente is 1% en verwachting is dat deze zowel in het huidige als komende begrotingsjaar naar beneden bijgesteld wordt.

3.3 Indexering van lasten en baten

Veel posten binnen de begroting van de gemeente zijn onderhevig aan prijsontwikkeling. Prijsontwikkeling in de lasten zijn onder andere het gevolg van ontwikkeling in de markt of van wijzigingen in loonkosten als gevolg van nieuwe cao's. Ruimte voor prijsontwikkeling in de lasten ontstaat enerzijds doordat als gevolg van (prijs)ontwikkelingen in begroting van het rijk ook de algemene uit het gemeentefonds mee-ontwikkelt ("trap op, trap af-systematiek"). Dit wordt de accresontwikkeling genoemd. Daarnaast ontstaat ruimte doordat ook andere baten van de gemeente worden geïndexeerd. Deze baten bestaan voor een belangrijk deel uit algemene lokale belastingen.

Prijsindexering algemene lokale belastingen en overige baten

De prijsindexering van de algemene lokale belastingen en de overige baten worden afgeleid van de informatie over prijsontwikkeling die in de circulaire over de ontwikkeling van het gemeentefonds zijn weergegeven. Deze zijn gebaseerd op de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product (BBP). Voor 2021 zijn deze in laatste circulaire geraamd op 1,7%. Voorgesteld wordt bij de begroting uit te gaan van een verhoging van de algemene lokale belastingen en overige baten voor 2021 van 1,7%, tenzij de meicirculaire een afwijkende ontwikkeling laat zien.

Prijsindexering begrotingen gemeenschappelijke regelingen

De bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen worden geraamd op de bijdragen volgens de door het algemeen bestuur van de betreffende regelingen vastgestelde begrotingen. De prijsontwikkeling in deze begrotingen worden opgevangen binnen de stelpost prijsontwikkeling van de gemeente.

Prijsindexering te verstrekken gemeentelijke subsidies

Voor enkele subsidies is de methodiek ten aanzien van de indexering meerjarig vastgelegd in overeenkomsten. Voor de overige subsidies wordt in beginsel rekening gehouden met indexering van de bijdrage met dezelfde index als gehanteerd voor de algemene gemeentelijke lokale lasten, namelijk 1,7%.

Een hogere kostenontwikkeling moet door de aanvrager worden onderbouwd. Dit kan het geval zijn bij enkele gesubsidieerde organisaties die te maken hebben met een ontwikkeling in de cao's die boven de 1,7% uitgaan.

Bijlagen

Bijlage 1: Specificatie financiële gevolgen Corona

Onderwerp	Toelichting	Impact	Termijn	Financiële impact	Gunstig	Ongunstig
1. Bestuur en organisatie						
Kosten crisisorganisatie Corona	Gemeente maakt kosten om projectorganisatie te laten draaien	Kosten zijn afhankelijk van de (versoepeling van) maatregelen.	kort tot middellang	laag	25.000	25.000
Pensioenen wethouders	Mogelijk risico op fors nadeel. Deels door afname rendement APPA-rekening en mogelijk toename berekening verplichting in huidig economisch klimaat.	Een (mogelijke) verlaging van de rekenrente zal een behoorlijke impact hebben op deze pensioenvoorzieningen. Om de voorziening op peil te houden, moet er een extra dotatie gedaan worden.	kort tot lang	hoog	pm	pm
Evenementen	Afgelaste evenementen	Er worden geen nieuwe vergunningen aangevraagd. Daarnaast wordt gekeken hoe om te gaan met reeds verstrekte vergunningen voor evenementen die niet door mogen gaan. Nu er geen evenementen plaatsvinden zijn er ook geen kosten aan de ondersteuning van evenementen.	kort tot lang	laag	10.000	25.000
		De kermis gaat niet door, dus ook de inkomsten worden niet ontvangen	lang	gemiddeld	30.000	30.000
2. Openbare orde en veiligheid						
Kosten van handhaving	Om de verboden en geboden uit de noodverordeningen van de veiligheidsregio's te handhaven en de adviezen van het kabinet te handhaven (o.a. houden van 1,5m afstand), worden mogelijk extra kosten gemaakt voor de inzet van politie en andere toezichtambtenaren	In de weekenden worden momenteel extra uren gemaakt. De inzet voor evenementen is weggevallen. Per saldo valt daardoor overschrijding in uren mee. Door verschuiving van de werkuren naar de weekenden worden er meer "buitendagvenster vergoedingen" gedeclareerd. Kosten zullen daardoor naar verwachting wat hoger uitvallen dan normaal. Extra uren ten opzichte van rooster worden als tijd voor tijd geregistreerd, zodat ze in een later stadium opgenomen kunnen worden. Lopen deze extra uren zodanig op dat ze niet opgenomen kunnen worden, dan zal dit uiteindelijk resulteren in hogere	kort tot lang	laag / gemiddeld	10.000	30.000

Onderwerp	Toelichting	Impact	Termijn	Financiële impact	Gunstig	Ongunstig
		(loon)kosten. Mochten er medewerkers uitvallen vanwege ziekte, dan moet er ingehuurd gaan worden.				
3. Wonen en ruimte						
Afvalinzameling	Inzamelen en verwerken van afval komt mogelijk onder druk te staan. Risico is extra inzet, opslag en afname afvalscheiding waardoor verwerkingskosten toenemen.	RMN heeft in de maanden maart en april €36.000 aan extra kosten gemaakt: €25.000 aan zwerfafval, €10.000 aan begraafplaatsen en het overige gedeelte aan extra verkeersregelaars op het recyclestation. De verwachting is dat deze situatie zal doorzetten in de zomer. Mensen werken meer thuis en zijn meer buiten, waardoor er vaker geleegd moet worden en er meer overvolle bakken zijn. De kosten van het verwerken van het extra restafval van de afgelopen periode is nog niet bekend, maar ook hiervan is de verwachting dat de kosten zullen oplopen. Het verwerken van restafval wordt duurder en aangezien het verwerken van PMD een lastig proces is, zullen de kosten ook hiervan oplopen. Momenteel is de RMN in staat om het werk te verrichten met de eigen mensen, maar mochten er medewerkers uitvallen door ziekte dan zal er ingehuurd moeten gaan worden of gekozen moeten worden om bepaalde taken niet te doen. Er is inmiddels een protocol opgesteld voor het geval dat men te maken heeft met uitval van personeel.	kort tot middellang	hoog	108.000	180.000
Garantstelling leningen woningcorporatie	Crisis zal ook gevolgen hebben voor de woningcorporatie. Die stond er nog goed voor. Wel goed om vinger aan de pols te houden i.v.m. leningen en garantstellingen.	De crisis heeft op korte termijn geen tot weinig impact, ervan uitgaande dat de reserves van de corporaties tekorten en extra kosten kunnen opvangen. Wel is het van belang om deze instellingen te monitoren en er toezicht op te houden, vanwege de garantstellingen.	lang	laag / gemiddeld	pm	pm
Parkeerexploitatie	Afname baten betaald parkeren.	In het eerste kwartaal is er €50.000 minder ontvangen aan parkeerbaten. De verwachting is dat er vanaf april tussen de €50.000 en €70.000 (per maand) minder opgehaald zal worden, zolang de huidige maatregelen van kracht blijven. Een versoepeling van de maatregelen zou tot een minder	kort tot middellang	hoog	250.000	600.000

Onderwerp	Toelichting	Impact	Termijn	Financiële impact	Gunstig	Ongunstig
		grote afname kunnen leiden. Zolang er geen evenementen en activiteiten zijn, men voornamelijk thuis werkt en minder/korter boodschappen doet, zal de vraag naar parkeren laag blijven.				
Economie	Afname baten warenmarkt	Afgelopen periode is vanwege de maatregelen het marktaanbod beperkt. Dit heeft geleid tot lagere legesbaten en onvoorziene kosten. Inmiddels is deze situatie weer hersteld, maar blijft onzeker hoe het virus zich ontwikkelt en of komende periode mogelijk weer nieuwe maatregelen getroffen moeten worden.	middellang	laag / gemiddeld	11.000	33.000
Bouwleges	Afname leges	Zichtbaar is dat er voor (ver)bouwprojecten minder vergunningaanvragen binnen komen. Als gevolg hiervan worden minder leges voor omgevingsvergunningen ontvangen. Dit kan nauwelijks worden gecompenseerd door lagere lasten van de ODrU.	middellang tot lang	hoog	200.000	300.000
Lokale belastingen	Mogelijke toename oninbaarheid en kwijtscheldingen van lokale belastingen (m.n. OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, hondenbelasting)	Naar verwachtingen zal bij een geruime voortzetting van de situatie er toe leiden dat ongeveer 10-25% meer kwijtscheldingen zullen zijn.	middellang	gemiddeld / hoog	30.000	70.000
		Op basis van de huidige inschatting zal er minimaal een verdubbeling tot verdriedubbeling zijn van oninbare.	kort tot lang	gemiddeld / hoog	40.000	80.000
	Lijkbezorgingsrechten	Het is aannemelijk dat er in de corona periode meer overlijdens zullen zijn. Op dit moment wordt er een stijging van ongeveer 10% aan inkomsten geschat.	kort	laag	-25.000	-
Horeca	Mogelijke afname huurinkomsten	De regeling om de huurafracht van april en mei te halveren en 50% kwijt te schelden. Tevens is er uitstel van betaling t/m augustus.	kort tot middellang	laag	10.000	20.000
Recreatieschap	Mogelijke afname inkomsten	Afname in inkomsten, waardoor er een tekort op de begroting is ontstaan. Hierdoor zal de bijdrage aan het Recreatieschap hoger uitvallen	kort tot middellang	laag	-	20.000
ODRU	Dienstverleningsovereenkomsten	Op het moment is het niet mogelijk om de uren te draaien zoals vastgesteld in de DVO's. Hier is wel voor betaald. In principe kan het geld terug gevraagd worden, maar hierbij bestaat het risico dat de	kort tot lang	laag	-	-

Onderwerp	Toelichting	Impact	Termijn	Financiële impact	Gunstig	Ongunstig
		instantie omvalt als er te weinig productie wordt gedraaid.				
4 Onderwijs, sport en cultuur						
Cultuur	Risico vermogenspositie Fulcotheater.	Theater loopt inkomsten mis. Lastig inschatten wat de risico's zijn.	kort tot lang	gemiddeld / hoog	pm	pm
Leerlingenvervoer	Gemeenten ontvangen een eigen bijdrage van ouders voor leerlingenvervoer. Ouderbijdrage wordt over de periode waarin hun kinderen niet vervoerd worden kwijtgescholden. Gemeenten betalen de vervoerders tegelijkertijd wel voor 80% door. De inschatting van vervoerders is dat hun doorlopende kosten 80% bedragen, en daarmee is dat afdoende. De baten uit de ouderbijdrage zijn voor gemeenten marginaal en bij lange na niet de 20%. Per saldo geen extra kosten en mogelijk beperkt voordeel t.o.v. begroting.	In de periode 16 maart t/m 11 mei worden vervoerders vergoed voor 80% van de niet-gereeden ritten. Dit valt binnen de begroting. De eigen bijdrage van kinderen die met het openbaar vervoer reizen moet terug betaald worden.	kort	laag	-2.000	-
Onderwijsachterstandenbeleid	Terugbetalen van eigen bijdrage	In het geval van voorschoolse educatie betalen alle ouders waarvan het kind VE volgt het laagste tarief voor de eigen bijdrage. Wij hebben VE bij welzijnsstichting Pulse belegd en bij 2 kinderopvangorganisaties. We verstrekken een subsidie bedrag voor VE aan Pulse en de kinderopvangorganisaties krijgen een vast bedrag per kind. Wellicht dat Pulse het bedrag terug moet betalen.	kort	laag	-	-
GGD	Mogelijk meerkosten GGD	De GGD'en maken extra kosten i.v.m. inzet Corona (screening monitoring etc.). Ze zetten daar zoveel mogelijk medewerkers met andere taken voor in, maar er wordt ook veel extern ingehuurd. Het aantal testen is opgeschaald, maar ook de aankoop van overige extra materiaalkosten zoals	kort tot lang	gemiddeld / hoog	100.000	400.000

Onderwerp	Toelichting	Impact	Termijn	Financiële impact	Gunstig	Ongunstig
		beschermingsmiddelen etc. De verwachting is dat de kosten 25% tot 30% hoger zullen uitvallen. Er worden op dit moment gesprekken gevoerd tussen het Rijk en de GGD om te kijken of er een compensatie geregeld kan worden voor deze meerkosten.				
Subsidies	Mogelijke doorbetaling of niet terugvorderen subsidies. Specifiek aandacht voor zwembad, bibliotheek en Pulse	Geen gevolgen op korte termijn. Structurele subsidies lopen door. Evenementen met een subsidie worden gevraagd om een alternatieve activiteit te bedenken. Effect is pas in het volgend jaar te meten. In het meest ongunstigste geval kunnen subsidies niet teruggevorderd worden van organisaties die zich in zwaar weer bevinden. Verwachting is dat er geen terugbetaling ontvangen zal worden vanuit Pulse, aangezien de kosten voornamelijk betrekking hebben tot uren van personeel.	lang	laag	-	-
Sporthallen	Mogelijke afname inkomsten	De 6 sporthallen worden momenteel niet verhuurd, maar de kosten lopen hier wel van door.	kort tot middellang	laag	5.000	10.000
Sportverenigingen	Problematiek bij sportverenigingen m.b.t. betalingen	De regeling van het kabinet om een breed steunpakket in het leven te roepen om gemeenten te compenseren voor de kwijtschelding van huurkosten voor sportverenigingen maakt dit risico laag. Echter is het wel zo dat er een gelimiteerd bedrag beschikbaar gesteld is. Mocht het bedrag niet voldoende zijn om alle aanvragen te dekken, dan is er een kans dat niet alle huurkosten gecompenseerd worden, maar een gedeelte hiervan.	kort	laag	pm	pm
5. Inkomens, jeugd en Wmo						
Ondersteuning zelfstandig ondernemers (BBZ)	Toename aanvraag ondersteuning	Forse toename van lasten verwacht. Deze worden gecompenseerd door het Rijk. Per saldo financieel neutraal. Inmiddels zijn er 500 aanvragen TOZO. Ook dit wordt volledig gecompenseerd.	kort tot lang	laag	-	-
Bijstandsuitkering (PW)	Toename aantal mensen in de bijstand	Ondanks de lichte stijging in de afgelopen periode is het lastig in te schatten of mensen voor een langere periode in de bijstand blijven. Deze worden ook	middellang-lang	hoog	pm	pm

Onderwerp	Toelichting	Impact	Termijn	Financiële impact	Gunstig	Ongunstig
		gecompenseerd vanuit de Rijksbijdrage, dus per saldo financieel neutraal.				
Armoede/schulden	Toename schuldhelpverlening en aanvragen bijzondere bijstand	Hogere vraag naar financiële ondersteuning en een lichte stijging in de aanvragen bijzondere bijstand. Ook deze ontwikkeling is sterk afhankelijk van de duur van deze situatie. Hoe langer we in deze situatie verblijven, hoe groter de kans op een toename. De stijging in deze aanvragen leidt mogelijk tot hogere uitvoeringskosten WIL .	kort tot lang	hoog	pm	pm
Arbeidsparticipatie	Bemiddeling mensen naar werk zal stagneren. Mogelijk extra inzet nodig.	Uitvoeringskosten WIL zijn gestegen, vanwege de stijging in het aantal klanten.	kort tot lang	hoog	pm	pm
Minima	Daling gebruik/afname U-pas	Uitgaven aan de U-pas zijn gedaald, omdat er minder activiteiten mogelijk zijn.	kort	laag	-	-
Wmo	Toename kosten Wmo	Op het moment is het lastig in te schatten of de zorgkosten gestegen zijn. Het lijkt er op dat er een daling in de vraag is (voordeel), maar dit kan van tijdelijke aard zijn. Er is momenteel geen sprake van een stijging in de kosten.	kort tot middellang	laag	pm	pm
		De regiotaxi wordt, op basis van de gereden ritten in februari, voor 80% bevoorschot. Hier staat geen werkelijke tegenprestatie tegenover, wellicht dat er achteraf een verrekening komt. Dit moet nog besloten worden.	kort	laag	pm	pm
		De eigen bijdrage van cliënten wordt tijdelijk niet meer geïnd door het CAK. Hierdoor loopt de gemeente inkomsten mis. Omvang nog onbekend.	kort	hoog	pm	pm
Jeugdzorg	Toename kosten Jeugdzorg	Vraag naar zorg is met ongeveer 30% gedaald. Indicaties gaan op basis van werkelijk gemaakte uren, dus wellicht dat hier een onderuitputting te zien is. Bepaalde kosten zoals reiskosten worden momenteel niet gemaakt, maar ook deze trend kan van tijdelijke aard zijn. Risico zit hem in de boeg golf die nog kan komen.	kort tot lang	laag tot hoog	pm	pm
		Tweetal zorgaanbieders mogelijk in moeilijkheden. Als dit zorgaanbieders zijn, waar veel mee wordt	kort tot middellang	gemiddeld	pm	pm

Onderwerp	Toelichting	Impact	Termijn	Financiële impact	Gunstig	Ongunstig
		samengewerkt kan dit mogelijk tot extra kosten kunnen leiden in vorm van compensatie.				
RBL	Toename kosten ambulante begeleiding	Mogelijke meerkosten als gevolg van extra administratie m.b.t. specifieke zorg	middellang tot lang	laag tot gemiddeld	pm	pm
6. Algemene dekkingsmiddelen						
Dividend	mogelijk worden dividenden niet meer uitgekeerd. Gemeente ontvangt dividend van Vitens en BNG.	De dividend van de BNG staat onder druk, dus de verwachting is dat deze niet uitgekeerd gaat worden. Daarnaast wordt hoogstwaarschijnlijk geen dividend uitgekeerd vanuit Vitens vanwege nieuwe vermogensreizen, die overigens geen gevolg zijn van Corona.	middellang tot lang	laag tot gemiddeld	10.000	25.000
7. Overhead						
Faciliteren thuiswerken	Mogelijk worden extra kosten gemaakt om thuiswerken mogelijk te maken. ICT of facilitaire kosten.	Voor het videobellen zijn licenties aangeschaft.	kort tot middellang	laag	5.000	7.500
Extra inhuur	Mogelijk extra kosten door inhuur wegens ziekte, afname productiviteit door thuiswerken.	In de afgelopen periode zijn er geen extra kosten gemaakt met betrekking tot Corona en uitval wegens ziekte. Mocht dit in de toekomst alsnog gebeuren, dan bestaat er een kans dat er extra kosten gemaakt worden voor vervanging door inhuur. Daarnaast is er een risico, dat er ingehuurd moet worden om werkzaamheden te versnellen of inhuur door de complexiteit van dossiers door Corona.	middellang tot lang	hoog	pm	pm
Totaal					817.000	1.855.500

Legenda:

- **Termijn:**
 - o kort: t/m 1 september (+/- 3 maanden)
 - o middellang: t/m einde van het jaar (+/- 6 maanden)
 - o lang: volgend jaar en verder (> 6 maanden)

- **Financiële impact:**
 - o laag: tot 25.000
 - o gemiddeld: 25.000-50.000
 - o hoog: > 50.000

Bijlage 2: Actueel overzicht van incidentele baten en lasten

Onderstaand is een overzicht opgenomen van incidentele lasten en baten die van invloed zijn op het saldo van de begroting:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Lasten:					
Dotatie aan reserve IHP (begrotingsvoordeel kapitaallasten)	283	240			
Budget U-thuis	10	10			
Thuiszittersaanpak	17				
Verhoging taalniveau statushouders	40				
Maatwerk voormalig Pauw	47				
Plan van aanpak Ruimtelijk Economisch Programma U10	20				
Totaal incidentele lasten	417	250	0	0	0
Baten:					
Geen					
Totaal incidentele baten	0	0	0	0	0
Saldo incidentele posten	-417	-250	0	0	0

Bijlage 3: Begrotingswijziging voorgestelde bijstelling en budgetneutrale mutaties

Begrotingswijziging Programma	Boekjaar 2020			Boekjaar 2021		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1 Bestuur en organisatie						
2 Openbare orde en veiligheid						
3 Wonen en ruimte						
4 Onderwijs, sport en cultuur						
5 Inkomen, jeugd en Wmo						
6 Overhead						
7 Algemene dekkingsmiddelen						
8 Onvoorzien						
9 Vennootschapsbelasting						
Totaal exclusief mutaties reserves						
Mutaties reserves						
Totaal inclusief mutaties reserves						

Begrotingswijziging Programma	Boekjaar 2022			Boekjaar 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1 Bestuur en organisatie						
2 Openbare orde en veiligheid						
3 Wonen en ruimte						
4 Onderwijs, sport en cultuur						
5 Inkomen, jeugd en Wmo						
6 Overhead						
7 Algemene dekkingsmiddelen						
8 Onvoorzien						
9 Vennootschapsbelasting						
Totaal exclusief mutaties reserves						
Mutaties reserves						
Totaal inclusief mutaties reserves						

De begrotingswijziging wordt later nog toegevoegd aan de nota.